

Ekonomikas ministrija

Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021. - 2030.gadam

Dzintars Kauliņš

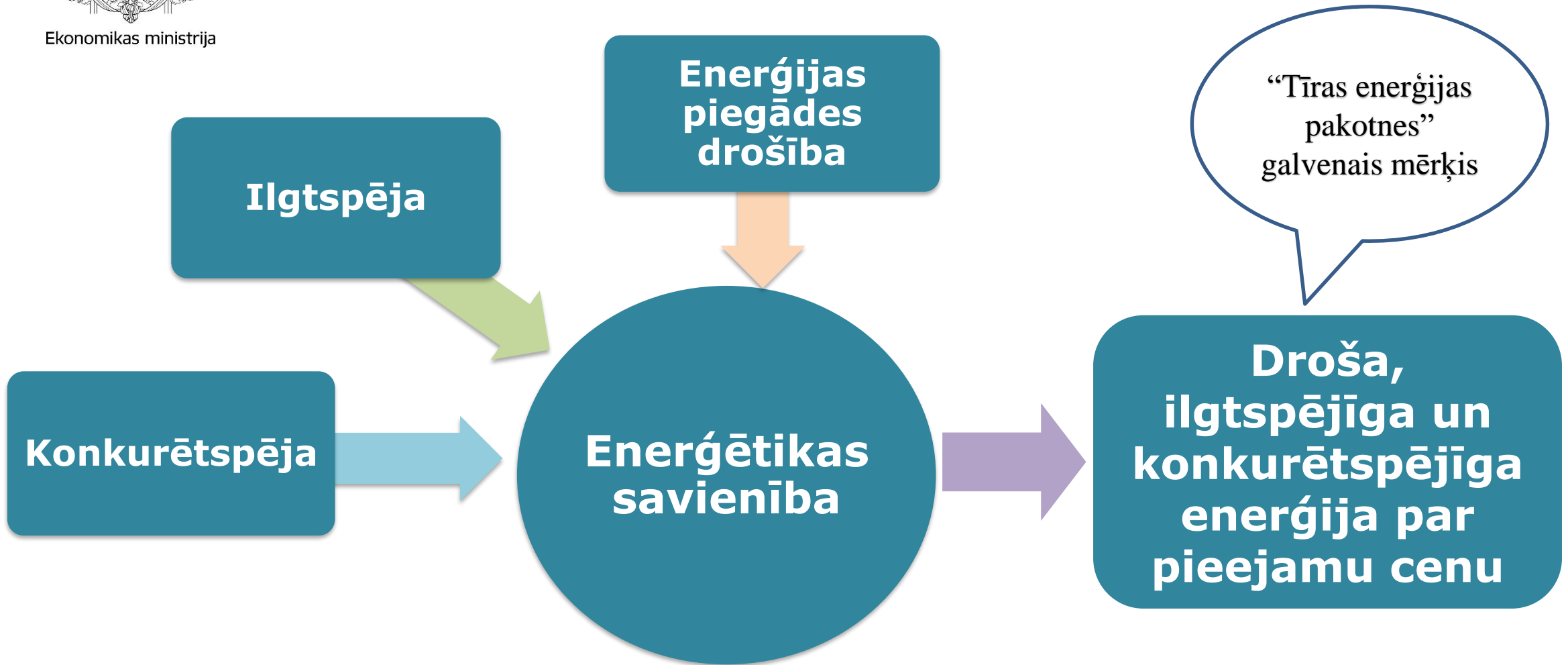
Ekonomikas ministrijas valsts sekretāra vietnieks

20.02.2019., Rīga

Ekonomikas ministrija

Enerģētikas savienība

Ekonomikas ministrija

NACIONĀLAIS ENERĢĒTIKAS UN KLIMATA PLĀNS 2021.-2030.GADAM

Ekonomikas ministrija

Enerģētikas savienības un NEKP dimensijas

Pētniecība, inovācijas, konkurētspēja

- Privātā un publiskā pētniecība un inovācijas
- Tīras enerģijas tehnoloģiju veicināšana
- Konkurētspējas uzlabošana

Dekarbonizācija

- SEG emisiju samazināšana
- CO₂ piesaistes palielināšana
- AER īpatsvara palielināšana

Energoefektivitāte

- Primāro energoresursu izmantošanas samazināšana
- Enerģijas galapatēriņa samazināšana
- Enerģijas ietaupījumu palielināšana
- Ēku energoefektivitātes uzlabošana
- Ēku atjaunošanas ilgtermiņa stratēģijas

Iekšējais enerģijas tirgus

- Elektroenerģijas infrastruktūras paplašināšana – starpsavienojumi
- Enerģijas pārvades infrastruktūras paplašināšana un nodrošināšana
- Iekšējā enerģijas tirgus darbības nodrošināšana
- Enerģētiskās nabadzības samazināšana

Enerģētiskā drošība

- Energoatkarības un energoimporta samazinājums
- Energoapgādātāju diversifikācija
- Energosistēmu elastības uzlabošana

Ekonomikas ministrija

NEKP 2030

Pašreizējais stāvoklis

Mērķi katrai dimensijai

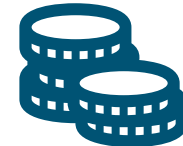
**Pasākumi mērķu sasniegšanai
un to ietekmes novērtējums**

**Finansēšanas instrumenti
pasākumu īstenošanai**

**Konsultācijas ar valsts
institūcijām un sabiedrību**

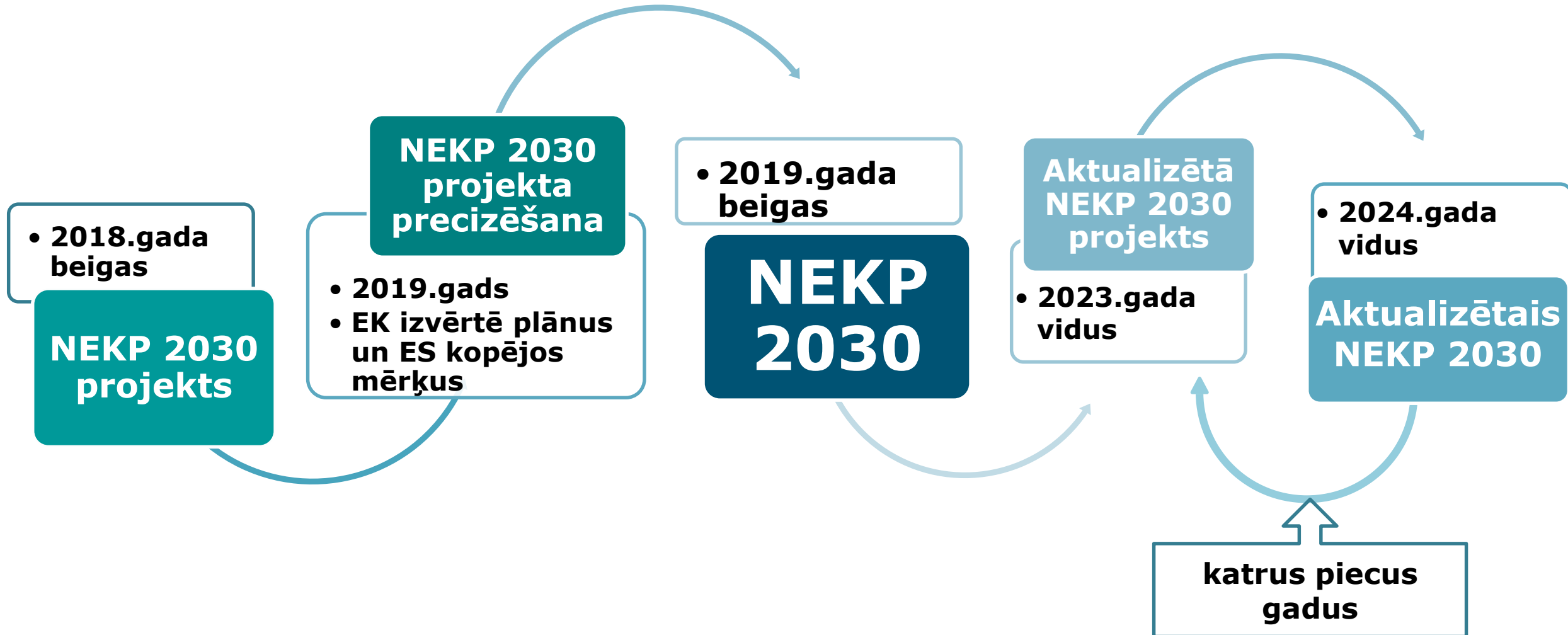
Reģionālā sadarbība

Progresu uzraudzība

NEKP 2030 izstrādes process

Ekonomikas ministrija

LATVIJAS NACIONĀLAIS ENERĢĒTIKAS UN KLIMATA PLĀNS 2021.-2030.GADAM

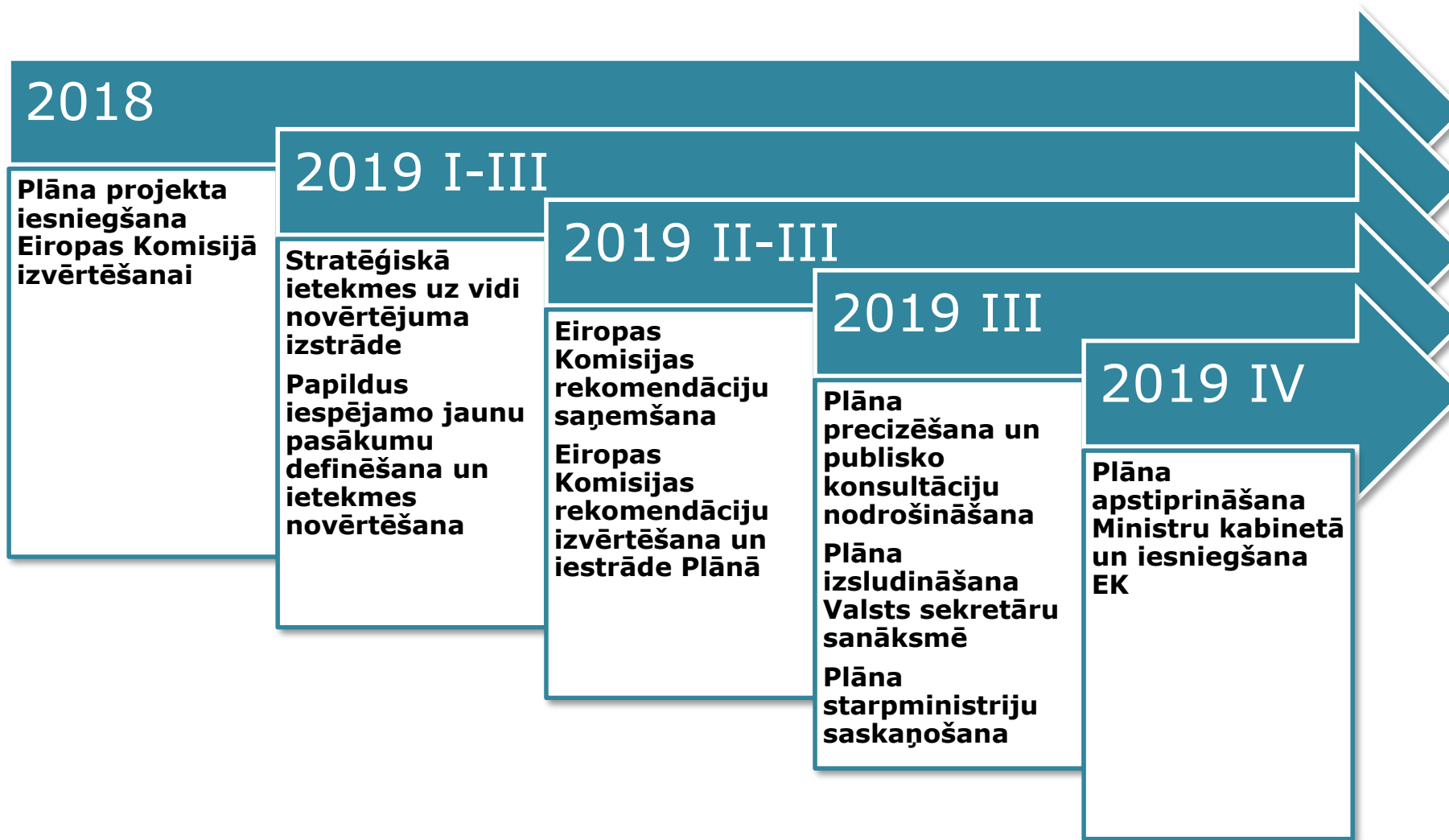
Ekonomikas ministrija

Latvijas politikas plānošanas sistēma enerģētikā līdz 2030.gadam

NEKP izstrādes grafiks

Ekonomikas ministrija

Latvijas NEKP mērķis

veidojot sabalansētu, efektīvu, uz tirgus principiem balstītu enerģētikas politiku,
izmaksu efektīvā un dabas resursus saudzējošā veidā nodrošināt pāreju uz oglekļa mazietilpīgu un reģionā un pasaulē konkurētspējīgu ekonomiku,
kas nodrošina Latvijas ekonomikas attīstību un sabiedrības labklājību

Latvijas ekonomikas attīstība un sabiedrības labklājība

pāreja uz oglekļa mazietilpīgu un reģionā un pasaulē konkurētspējīgu ekonomiku

sabalansēta, efektīva, uz tirgus principiem balstīta enerģētikas politika

Ekonomikas ministrija

NEKP dimensiju 2030 mērķu noteikšanas principi

- Obligāts nosacījums – mērķiem jābūt **ambiciozākiem** kā 2020 mērķiem:
 - jānodrošina **enerģijas patēriņa samazinājums un AER īpatsvara palielinājums (elektroenerģijā siltumapgādē & aukstumapgādē un transportā)**
 - jānodrošina **enerģijas ietaupījumi**, tos īstenojot:
 - ēku renovācijā un energoefektivitātes uzlabošanā;
 - tehnoloģiju energoefektivitātes uzlabošanā;
 - transporta energoefektivitātes uzlabošanā, t.sk. elektromobilitātē
- **«energy efficiency first»** princips - horizontāli visos pasākumos
- Fosilās enerģijas subsīdiju izbeigšana un jauna atbalsta nepiešķiršana fosilajam kurināmajam / degvielai

Ekonomikas ministrija

NEKP 2030 dimensiju mērķi

ES mērķi

LV mērķi

LV apakšmērķi

SEG samazinājums
40% pret 1990.g.

AER īpatsvars
32%

Energoefektivitātes
mērķis 32,5%

Starpsavienojumu
mērķis

SEG emisijas
-6% pret 2005

CO₂ piesaiste
< 3,1 milj.
vienību

45% kopējā
enerģijas gala
patēriņā

Primārās
enerģijas
patēriņš 49,95
TWh

Kumulatīvais
ietaupījums
19,87 TWh
(jaunie
ikgadējie
ietaupījumi
≥ 0,8%)

Vismaz 15%

Transportā
7 – 14% AER
īpatsvars

Siltumapgādē
+0,55%
ikgadēji

Moderno biodegvielu
īpatsvars 0,2 % 2022.g.
– 3,5% 2030.g.

Ekonomikas ministrija

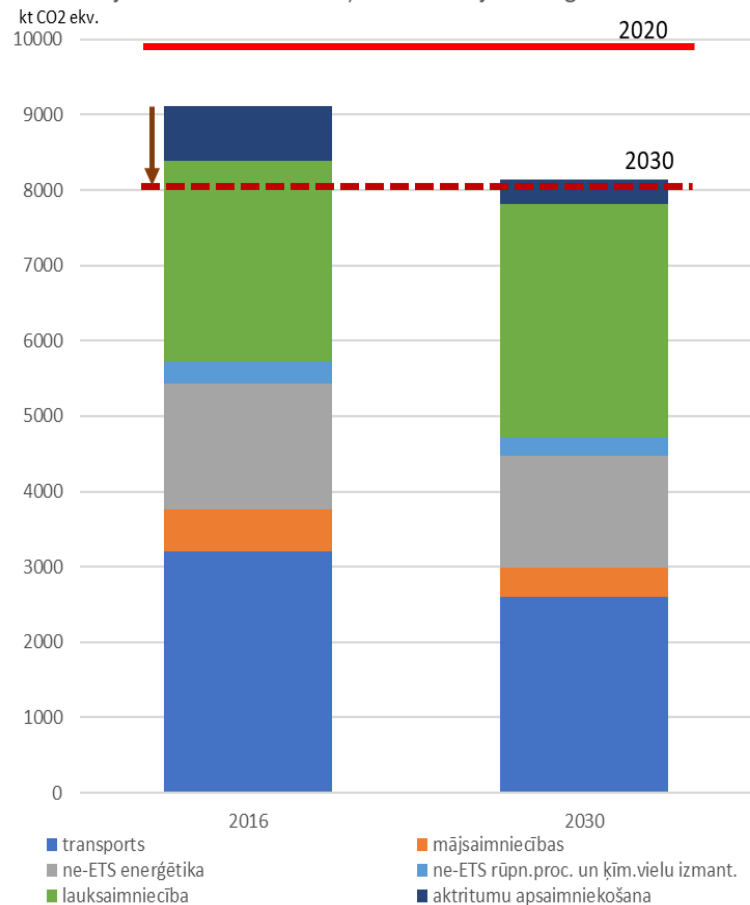
AKTUĀLĀ SITUĀCIJA PLĀNĀ NOTEIKTO MĒRĶU SASNIEGŠANĀ

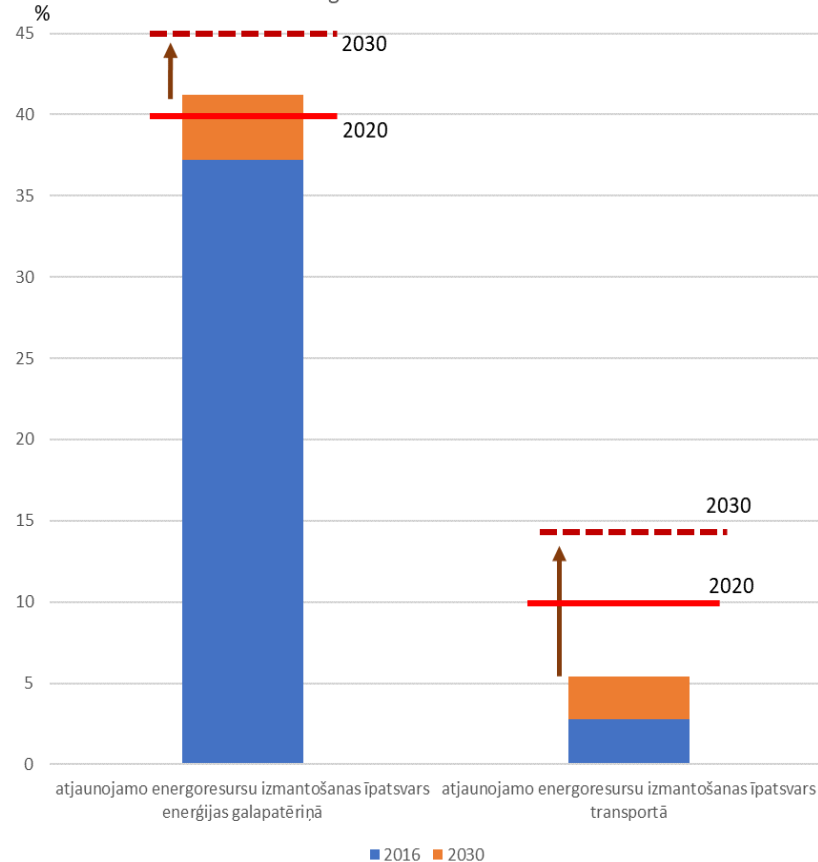
Ekonomikas ministrija

Aktuālā situācija NEKP mērķu sasniegšanā

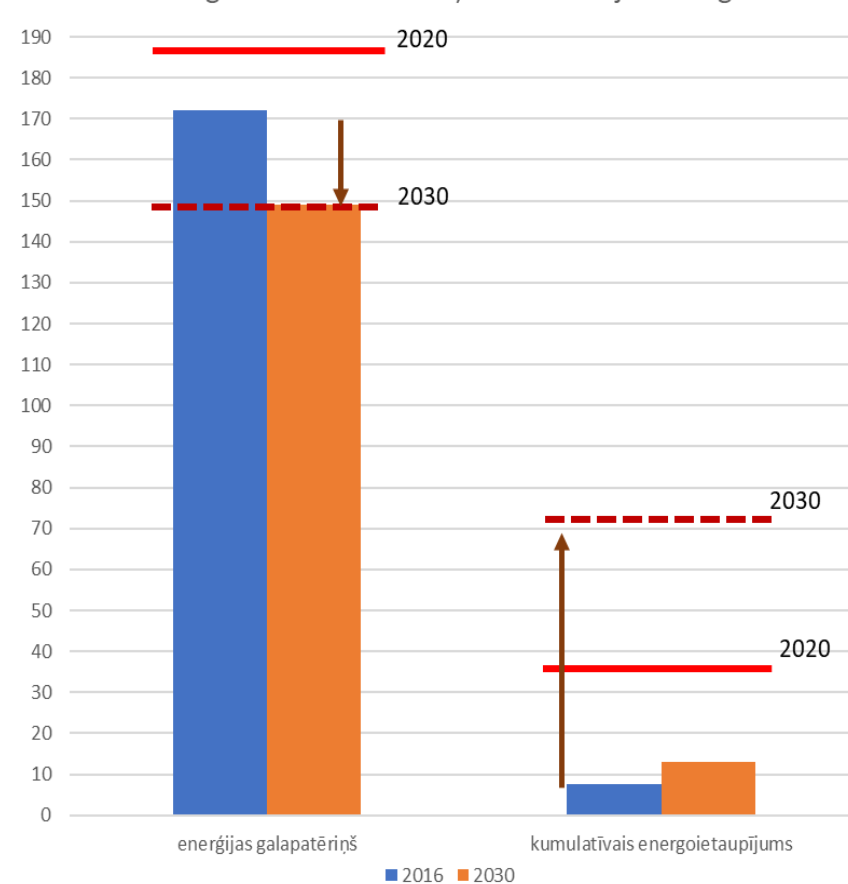
SEG emisiju samazināšanas mērķis un situācija 2016.gadā

Atjaunojamo energoresursu izmantošanas mērķis un situācija 2016.gadā

PJ Energoefektivitātes mērķis un situācija 2016.g.

Ekonomikas ministrija

PLĀNĀ NOTEIKTO MĒRĶU SASNIEGŠANAS RĪCĪBPOLITIKAS UN PASĀKUMI

Ekonomikas ministrija

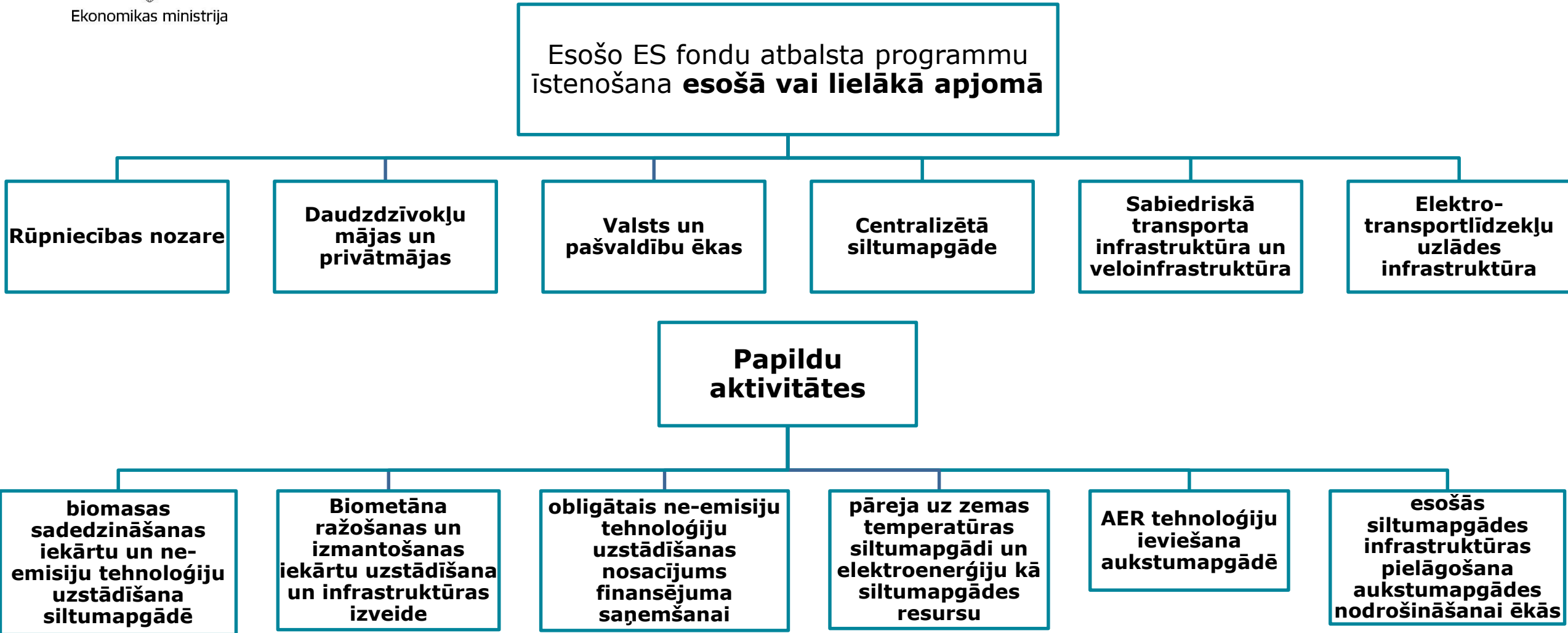
NEKP mērķu izpildei piedāvātie pasākumi

- 1) ES fondu un klimata finansējuma efektīva apguve, publiskā un privātā finansējuma piesaiste;
- 2) Nodokļu politikas aktualizācija un nodokļu likmju pārskats, efektīvi ieviešot “piesārņotājs maksā” principu:
 - paaugstinot nodokļu likmes fosilajam kurināmajam un degvielai,
 - piedāvājot nodokļu samazināšanas iespējas energoefektivitātes uzlabošanas un atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanas pasākumu veicējiem;
- 3) Likumdošanas uzlabošana, samazinot birokrātisko un administratīvo slogu, mazinot barjeras un šķēršļus pasākumu veikšanai, aktualizējot būvnormatīvus un standartus;
- 4) Veicināšanas pasākumi, piemēram, attiecībā uz vēja un saules enerģijas plašāku izmantošanu, atbalsts privātmājām energoefektivitātes pasākumu veikšanai, kā arī veloinfrastruktūras un sabiedriskā transporta attīstībai;
- 5) Pasākumi biodegvielu un biometāna izmantošanas veicināšanai, kā arī zaļā un energoefektīvā publiskā iepirkuma īstenošana
- 6) Sabiedrības izglītošana un izpratnes uzlabošana

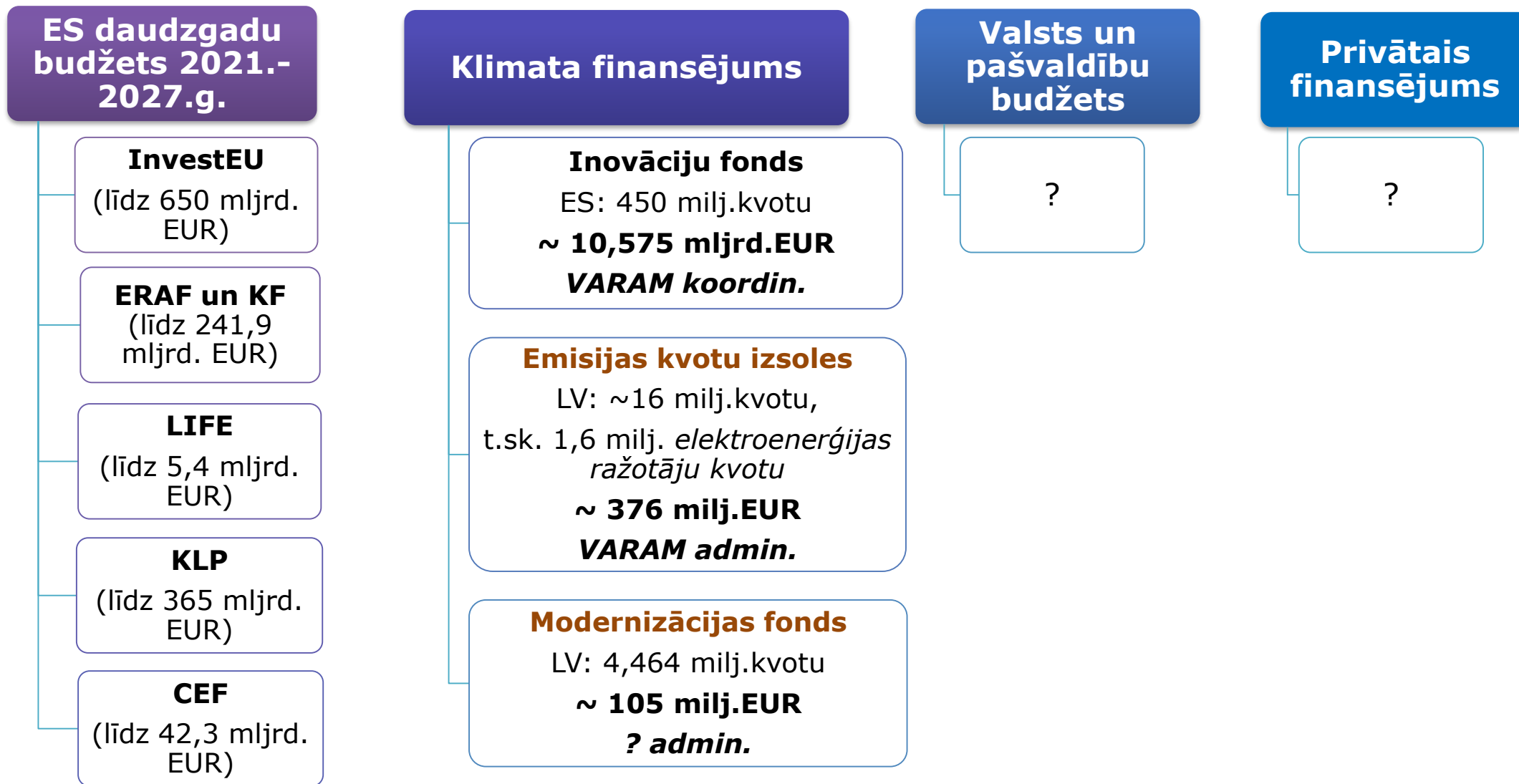
Ekonomikas ministrija

ES FONDU ATBALSTA PROGRAMMAS

NEKP mērķu izpildes finansēšanas iespējas

Ekonomikas ministrija

PAŠVALDĪBU IESPĒJAS UN IEGULDĪJUMS PLĀNĀ NOTEIKTO MĒRĶU SASNIEGŠANĀ

Pašvaldību loma enerģētikas un klimata politikas procesā

Plānošana

- Enerģētikas plāni
- Enerģētikas & klimata plānošanas daļas plānošanas dokumentos
- «energy efficiency first»

Monitorings

- Pasākumu rezultātu uzskaitē
- Pasākumu īstenošanas rezultātu ņemšana vērā valsts mērķu sasniegšanai

Ieviešana

- Pašvaldība ir «paraugs» pasākumu ieviešanā
- Pasākumu īstenošana pašvaldību īpašumā un teritorijā
- Palīdz īstenot un ieviest pasākumus pašvaldību iedzīvotājiem

Ekonomikas ministrija

AER īpatsvara mērķa sasniegšanā

- Teritoriālais plānojums AER tehnoloģiju plašākai ieviešanai un izmantošanai
- Atbalsta pasākumi iedzīvotāju iesaistei AER tehnoloģiju izmantošanā
- Sabiedrības informēšanas un iesaistes pasākumu īstenošana
- AER tehnoloģiju ieviešanai nepieciešamās vides izveide uzņēmumiem
- Būtiska iesaiste AER izmantošanas veicināšanai transportā – sabiedriskais transports, alternatīvo degvielu infrastruktūra
- Iesaiste atjaunojamās enerģijas kopienu izveides un ieviešanā
- Pašvaldību attīstības plānošanā ņemt vērā ieguldījumu valsts mērķi sasniegšanā, pēc iespējas atbalstot atjaunojamo energoresursu izmantošanu

Ekonomikas ministrija

Energoefektivitātes mērķa sasniegšanā

- Atbalsta pasākumi energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu veicējiem
- Iesaiste energoefektivitātes brīvprātīgajās shēmās
- Pašvaldību sadarbība transporta energoefektivitātes uzlabošanā – integrēts sabiedriskā transporta tīkls, privāto transportlīdzekļu izmantošanas samazināšanas pasākumi
- Administratīvie atbalsta pasākumi energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu veikšanai – atbalsts dokumentācijas sagatavošanai, energoauditu sagatavošanā, komunikācijā ar iesaistītajām iestādēm uc.
- Pilnīga atbilstība zaļā publiskā iepirkuma, energoefektīvā iepirkuma prasībām
- Pašvaldību attīstības plānošanā ņemt vērā ieguldījumu valsts mērķi sasniegšanā, pilnībā ieviešot «*energy efficiency first*» principu
- Efektīva monitoringa veikšana energopatēriņam pašvaldības teritorijā

Ekonomikas ministrija

Paldies!

NEKP@em.gov.lv
pasts@em.gov.lv

Ekonomikas ministrija

Adrese: Brīvības iela 55, Rīga, LV-1519

Tālrunis: +371 6 7013 100

Fakss: +371 6 7280 882

E-pasts: pasts@em.gov.lv

Mājaslapa: www.em.gov.lv

Twitter: @EM_gov_lv, @siltinam

Youtube: <http://www.youtube.com/ekonomikasministrija>

Facebook: <http://www.facebook.com/atbalstsuznemejiem>